

Nro.

102.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 1go Sierpnia 1794.

Gazety XCV.

FRANCYA.

D. 4. *Barrere* czytając Relację okoliczną o korzyściach armii RPtey w Niderlandzie, mówił znowu: „*Niech będzie daleką myśl od nas o pokoju, prowadźmy wojnę zniszczenia, i zguby.*” Ale są to wyrazy republikańskiego zapału, i nadętości zbyteczney, która równie szkodzi w powodach pomyślnych jak nie mężkość w przeciwnych. Wszak moment ieden ułożony plan iaki bądź zniweczyć zdoła, a ten, który światu

K 5

chce

chce nadawac prawa, sam ie nauce przyiac przymuszony bywa.

Na projekt *Thüriota* aby wszyscy Xięza od urzędów oddaleni byli, lubo toż dekretowano; wszelakoż Deputacyi ocalenia nakazano podać sposób skutecznienia tego Dekretu. Na uczynioną zaś remonstracyę od tey, iakoby dekretowana zasada była złą; znowu wspomniany dekret odwołany został.

Teatr *Francuzki* tak dla szczególniejszego szacunku dawniey nazywany, który przez czas długi zostawał zamknięty dlatego, iż *Entrepreneurowie*, i sami *Aktorowie* o sposób myślenia *Arystokratyczny* byli posądzeni, otworzony jest znowu w inszym nierównie kształcie, pod nazwiskiem *Teatr równości*. Z dawniejszych *Aktorów* kilku tylko zostało, którzy są prawdziwemi *Sansculotami*. Łoże prywatne poznoszono, a na tych miejsce wszędzie porobiono *Gallarye*. Zamiast dekoracyi dawniejszych dano nowe republikantskiemi symbolami i wyobrażeniami ozdobione. Otwarcie tego Teatru przy pieśniach i uroczystey *Przedmowie* stało się, w której obowiązywali się *Aktorowie*: ściśle utrzymywać moralność, i wstydlivość. W *Strasburgu* młody Xiądz, który przebrany w stroj ko-

kobięcy, odprawiał skrycie dla niektórych tamiecznych obywateli w dni zakazane nabeżęstwo bez wiedzy Zwierzchności; odkryty, z owieczkami do Sądu pociągnięony został.

SZWAYCARYA.

Seym Szwaycarski zaczął się w *Frauenfeld*. Deputacya ocalenia Paryzka posłała tam Kommissarzów z następującemi rekwizycyami :

1.) Aby wszyscy Emigranci Francuzcy z całej *Szwaycaryi* byli wypędzeni.

2.) Aby wolno było Francuzóm po wszystkich *Kantonach* skupować woły, konie, &c. ile tylko potrzebować będą.

3.) Aby *Szwaycaryya* zaraz powrócić kazała swym Reymentóm w cudzey służbie będącym.

4.) aby te Reymenta oddała na służbę Francyi.

5.) Aby dostarczała potrzebnego prochu; i broni ręczney.

Artykuł pierwszy nieznaidzie może trudności; ale o drugich nie można tego myśleć, iuż dawno myślano o uzbrojeniu się w *Szwaycaryi*.

HOL-

HOLLANDYA.

Z Hagi d. 8. Lipca.

Wzięcia miasta *Brugge* przez Francuzów było skutkiem itoczoney krwawey z Jenerałem *Clerfayt* d. 25. Czerwca między *Tbielt* i *Deynse* batalii, w której Wodz ten nieprzyjacielskiej potędze ustąpić musiał; tak gdy kominikacya Angielskiego woyska z *Ostenda* była przecięta, Posel Angielski przy Stanach będący na rekwizycyę Xięcia *d'York* podał prozbę: aby woysku posilkowemu Angielskiemu wolno było płynąć przez rzekę *Skaldę*, tudzież tego transportóm, na co Stany tuteysze wydały zezwolenie.

D. 1. Lipca powrócił z *Bruxelli* nasz Posel tam mieszkający z relacyą o zdarzeniach przytrafionych w tym czasie.

D. 7. zgromadziła się była Rada Stanów *extraordynaryina*, gdzie i Xiążę *Statuder* był przytomny, na tey więc o szkodkach, ktorych się chwycić potrzeba w tych okolicznościach, delibrowano.

Część iedna woyska *Hollenderskiego* z pod *Kommendy* Xięcia *de Koburg* przymaszerowała do *Flandryi* naszej *Hollenderskiej*, którą nieprzyjaciel chce opanować. Miasto *Sluys* ogłoszone jest

za będące w stanie obleżenia, i oblano wodą tę całą okolicę.

D. 6. nadeszła wiadomość od Frydryka Xięcia *Oranii*, że *Sluys* już zaczęli byli atakować Francuzi, lecz znowu odstąpili. Dlatego Xiąże, który tam zostawał, udał się do *Sas van Gent*. Doniesiono zaś potem: że nieprzyjaciel do *Sluys* rzeczywiście przypuścił atak, i że korpus nieprzyjacielskie pod *Sas van Gent* się zbliżyło.

Dla tego zagrażającego zbliżenia się Francuzów, kazano *Herzogenbusch* wodą oblać, a mieszkańcom rozkazano iak najszybciej z pól zbierać, i w żywność się opatrywać. Podobne rozkazy wyszły do *Berg-op-Zoom*, i do *Mastrychtu*.

Admirał de *Rinsbergen* odiechał do *Zelandyi*, hołcem czynienia tam potrzebnych Rozządzeń, w przypadku wpadnięcia Francuzów.

Z *Mastrychtu* d. 10. *Lipca*.

Miasto *Namur* bez wystrzału i ciężca wzięli Francuzi, wczoray tam weszli o 8. godzinie z rana. Jenerał *Beaulieu* reysterował się do *St. Tron*. Francuzi są już w *Bruxelli*. Xiąże *Koburg* konsystnie w *Lomanium*. Oczekują go w *Tirlemont*. Wszystko jest niepojętą ta-

ie-

iemnicą, a osobliwie, że garnizon z 4. fortec *Valenciennes &c.* do 30,000. wynolzący wyciągniony nie jest. My tu obawiamy się oblężenia. Bagażę Xięcia Biskupa *Leodyjskiego* wczoray odeszły. Podług wszytkich doniesień woysko Francuzkie w wielkiej jest karności, i porządku, a to zmniejszyła naszą obawę.

NIDERLAND.

Z *Bruxelli d. 10. Lipca.*

Jenerał *Clerfayt* przedwczoray założył był oboz o pół mili ztąd, i złączył się z Xięciem de *Koburg*. Xiąże *d'York* po reytyradzie swej z *Renaix i Grammont* do *Hollandyi* maszeruie. Co się stało z miastem *Oudenaerde* bombardowanem od nieprzyjaciela, niewiadomo dotychczas. Tym czasem woysko nieprzyjacielskie po swem złączeniu się z różnych stron, wczoray z rana ruszyło ku *Bruxelli*. Przypuścili bardzo mocny attak na linie koalicyjnych woysk przez *Waterloo* aż do *Wawre*. Była utarczka krwawa, a huk straszny dział nabawił strachem obywatelów tutejszych. Główny attak był na woysko *Hollenderskie* wymierzony, strata była z obydwóch stron znaczna. Jenerał *Hollenderski* Xiąże de *Hessen-Pbilipsthal* był od nieprzyjaciół rozfiakany. Podług swego zwyczaju miał nie-
przy-

przyiaciel na powietrzu trzy balony dla obserwowania pozycyi, i poruszeń woysk koalicyjnych. Woyska koalicyjne musiały się reysterować, a przy gorze żelazney był założony oboz reytyrady Wczoray z rana koło *Bruxelli* obrócony był marsz woysk naszych ku *Lomanium*. Jenerał *Clerfayt* stojąc przy *Anderlecht* przybył do *Bruxelli*, i po mianey z Magistratem konferencyi znówu do woysk powrócił. Zaraz zaś przez proklamacyę wszyscy obywatele byli upomniani: aby o godzinie 10. w wieczór każdy drzwi swego mieszkania miał zamknięte, gdyż miało korpus woyska przechodzić. Republikanie wczoray o godzinie 8. w wieczór tu przybyli.

SZWECYA.

Na doszła tu wiadomość: że flotta Rosyjska z *Reval* i *Cronstadt* na morze popłynęła, wysłano zaraz w nocy z 24. na 25. Czerwca okręt *Ychy* o 14. armatach pod Kapitanem de *Martel* na morze północne dla obserwowania Rosyjskiej flotty.

WŁOCHY.

Do d. 3. Lipca między woyskiem regularnym w *Piemencie* nic się ważnego nie stało. Ponieważ za rzecz potrzebną osądzono: uzbroić pospólstwo w *Piemencie*,

cie, dlatego przyczyniło się woioowników do 40,000. których podzielono na różne kolumny, aby z woyskiem liniowém wspólnie do wyparcia Francuzów z kraju pomagali; dano im chorągwie z wyobrażeniami *Świętych*, i każdego w żywność na dni 7. opatrzone.

Zamyśl takowy przy *Loano* iuż się nie udał. Masła chłopów z 9000. złożona iuż bronią ognistą, iuż siekierami, i kossami opatrzona, pod przewodnictwem Kawalera *Ratti Mentone*, i innych Officyerów, końcem wyparowania nieprzyjaciół z *Loano* weszła w granice *Genueńskie* oddając Zwierzchnikowi tamecznemu oświadczenie: iż chce szanować granice i posunęła się dwoma kolumnami przez *Finale*. Francuzi w liczbie 500. przy *Loano* znaydujący się, odebrawszy wiadomość o takowém zbliżeniu się masy *Piemontczyków*, osadzili mury miasta armatami, a 200. ludzi wystali na pole. Ku wieczorowi zaczęto z obydwóch stron dawać ognia, a że Francuzi posiadli byli wszystkie pagórki, dlatego nie można było daley się posunąć *Piemontczyków*.

Reszta iutro.